

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep,
0030 OSLO

HØRING -UTKAST TIL ENDRINGER I KULTURMINNELOVEN

Riksantikvaren har mottatt Kultur- og kirkedepartementets forslag til enkelte endringer av kulturminneloven til høring. Det vises til departementets brev med vedlegg av 24. september 2003. Riksantikvaren har fått utsatt høringsfrist til 21. november 2003.

Forslag til endringer er en følge av at regjeringen vil foreslå ratifikasjon av UNESCOs konvensjon av 1970 om tiltak for å forby og forhindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander. Riksantikvaren er meget tilfreds med at regjeringen vil foreslå ratifikasjon av UNESCOs konvensjon av 1970. Ved tidligere høringer om saken, har vi gått inn for dette.

Til det foreliggende forslag om endringer i kulturminneloven har vi følgende kommentarer:

Til 1.4 - Utførselsforbud - § 23

Riksantikvaren finner det i utgangspunktet uheldig om opplistingen med eksempler på kategorier av hva det er forbudt å utføre, bare ville være å finne i forskriften. På den ene side kan det virke unødvendig å ha denne opplistingen både i lovteksten og i forskriften. På den annen side tilsier brukervennlighet og hensynet til tilgjengelighet og oversiktighet at en noe mer detaljert angivelse av hva som omfattes av forbudet er med i lovteksten. Da forbudet i kml §23 i stor grad også retter seg mot folk flest og ikke bare mot profesjonelle aktører, er det meget viktig at informasjonen er lett tilgjengelig. Vi er derfor av den oppfatning at forslaget til ny § 23 er for generell og for vid i sin utforming slik at den gir for lite veiledning.

Imidlertid kan kml § 23 lett forstås dithen at opplistingen er ment å være uttømmende og kan på den måten virke villedende. Vi foreslår derfor en presisering i nåværende § 23 første ledd slik at første setning i første ledd får følgende ordlyd:

*"Uten departementets tillatelse må **blant annet følgende kategorier gjenstander** ikke føres ut av landet:"*

Riksantikvaren
Dronningens gate 13
Postboks 8196 Dep, 0034 Oslo

Telefon: 22 94 04 00 Telefaks: 22 94 04 04 E-post: riksantikvaren@ra.no

Til 1.5 Importforbud - § 23 a

Riksantikvaren er enig i at importforbudet bør gjelde generelt og ikke bare for kulturgjenstander som er stjålet fra offentlige institusjoner. Vi støtter også forslaget om å innføre en egen bestemmelse om importforbud i kulturminnenloven, selv om konvensjonens krav oppfylles i strl § 317 om straff for heleri. Hensynet til tilgjengelighet og oversiktighet er her avgjørende. At importforbudet - i tillegg til å omfatte gjenstander fra området til de land som er part i UNESCO-konvensjonen - også bør omfatte gjenstander som er ulovlig utført fra en EØS-stat og fra land som er part i Unidroit-konvensjonen er vi enige i.

Til 1.6 Tilbakelevering av kulturgjenstander - ny § 23 b

Riksantikvaren er enig forslaget til ny § 23 b som erstatter gjeldende § 23 a og d.

Til § 23 f - utfyllende bestemmelser

Vi ber om å bli hørt ved utarbeidelsen av utfyllende forskrifter.

Til 1.10 - Virkeområde

Riksantikvaren er positiv til at forbudet mot innføring av ulovlig utførte kulturgjenstander gjøres gjeldende på Svalbard og Jan Mayen.

Avslutningsvis vil vi be Kultur- og kirkedepartementet vurdere behovet for å utarbeide en veileder for praktiseringen av bestemmelsene i §§ 23- 23 f og tilhørende forskrifter. Riksantikvaren bistår gjerne i dette arbeidet.

Vennlig hilsen

Kirsten Tegle Bryne (e.f.)
avdelingsdirektør

Sindre Fjell